

sacerdotum respondere noluit, indignos eos suo sermone iudicans. (*Hieronymus.*)

Tunc dixit ei Pilatus : Non audis quanta adversum te, etc. Ideo autem hoc dicebat, quia volebat eum liberare dum se excusando responderet. (*Chrysostomus.*)

Ideo Jesus nihil respondere voluit, ne crimen diluens dimitteretur a præsidente, et crucis utilitas differretur. (*Hieronymus.*)

Mirabatur autem Pilatus : quia cum legis doctor esset, et eloquens, et potens responsione sua eorum accusationes infringere : non respondebat quicquam, sed magis accusationes viriliter sustinebat. (*Theophylactus.*)

III. — Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit si homo Galilæus esset. Et ut cognovit quod de Herodis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui et ipse Jerosolymis erat illis diebus. (*Luc. XXIII. 6, 7.*)

Et ne contra eum, quem insontem et propter invidiam traditum cognoverat, sententiam dare cogeretur, Herodi eum misit audiendum, ut ipse potius eum, qui ejus patriæ tetrarcha exsistebat, vel absolveret vel puniret. (*Beda.*)

In hoc sequitur legem romanam, quæ jubebat quemlibet a principe suæ jurisdictionis condemnari. (*Theophylactus.*)

MEDITATIO CCXCII.

Gesta in domo Herodis.

I. — Herodes autem viso Jesu, gavisus est valde : erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eo quod audierat multa de eo, et sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. (*Luc. XXIII. 8.*)

Erat cupiens ex multo tempore videre eum. Non tamquam lucraturus quidquam utilitatis ex ejus adspectu : sed patiens novorum cupidinem, credebat videre quemdam extraneum hominem, de quo audierat quod sapiens et mirificus esset. (*Theophylactus.*)

II. — Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi repondebat.

Stabant autem principes sacerdotum, et Scribæ constanter accusantes eum. (*Luc. XXIII. 9, 10.*)

Volebat etiam audire ab eo quid diceret : et ideo interrogat eum, quasi derisorie se habens ad ipsum et eum subsannans. (*Theophylactus.*)

Tacuit Jesus et nihil fecit : quia nec illius crudelitas merebatur videre divina : et Dominus jactantiam declinabat : et forte typice in Herode omnes impii significantur, qui si legi non crediderint et Prophetis, mirabilia

Christi opera in Evangelio videre non possunt. (*Ambrosius.*)

III. — Sprevit autem illum Herodes cum exercitu suo : et illusit indutum veste alba, et remisit ad Pilatum.

Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die : nam antea inimici erant ad invicem. (*Luc. XXIII. 11, 12.*)

Non otiosum quod veste alba induitur ab Herode, immaculatæ tribuens indicia passionis; quod agnus Dei sine macula, cum gloria mundi peccata susciperet. (*Ambrosius.*)

Tu autem considera quod per ea quæ facit, diabolus impeditur : congerit derisiones et opprobria in Christum, ex quibus declaratur quod Dominus seditiosus non sit : alioquin non derideretur a plebe reddita suspecta et novitatibus gaudente.

Et facti sunt amici Herodes et Pilatus in ipsa die. Attende diabolus utique conjungentem disjuncta, ut Christi peragat necem. Erubescamus ergo nos, si causa nostræ salutis nec amicos in proprio fœdere conservemus. (*Theophylactus.*)

MEDITATIO CCXCIII.

Pilatus Christum innocentem declarat.

I. — Pilatus autem convocatis principibus sacerdotum, et magistratibus et plebe,

Dixit ad illos : Obtulistis mihi hunc hominem, quasi avertentem populum, et ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis. (*Luc. XXIII. 13, 14.*)

Cum alii evangelistæ innocentiam Domini diligenter exponant, Lucas eam illustrat luculentissime. Huc enim narratio totius actionis Pilati, et toties tentatæ liberationis pertinet, ut intelligamus et perspicere videamus Jesum fuisse innocentem, et nullo crimine mortem commeruisse, quin potius semetipsum pro aliis obtulisse.

Obtulistis mihi hunc hominem quasi avertentem populum, adducem scilicet eum ab obedientia Cæsaris et legis vestræ. *Et ecce ego coram vobis,* ne forte existimaretis veritatem a me celari, illo clam a me victo. Postquam Pilatus accusationes audisset, examinaverat Jesum solum intus, quod testatur Joannes ; sed deinde, cum adversus productum Jesum et judicis sententia abso-

lutum, repetivissent principes accusationes, examinaverat Jesum iterum, idque coram eis, urgens nimirum ut accusatoribus responderet Jesus; quod habent Matthæus et Marcus. *Interrogans*, cum interrogaverim, examinaverim, nullam causam inveni in homine isto.

Nullum crimen, nullam noxam morte scilicet quam vos exposcitis dignam, *inveni*. Jesus enim non responderat ad objecta, ut falsa et nihil ad se pertinentia; sic enim interpretatus est Pilatus silentium Jesu, tamquam negasset objecta, ipsi vero et testibus solidisque argumentis non probaverant. (*Natalis Alexander.*)

II. — Sed neque Herodes: nam remisit vos ad illum, et ecce nihil dignum morte actum est ei. (*Luc. XXIII. 15.*)

Duorum ergo virorum testimonio Jesus insons ostenditur: Judæi vero qui accusabant, nullum testem obtulerunt cui credere oporteret. Vide ergo quomodo superet veritas. Jesus tacet, et testantur inimici: proclamant Judæi, et nullus eorum attestatur clamoribus. (*Theophylactus.*)

III. — Emendatum ergo illum dimittam. (*Luc. XXIII. 16.*)

Lentus ergo Pilatus, nec satis pro veritate severus, quia timebat accusationes, subjungit: *Emendatum illum dimittam.* (*Theophyl.*)

Quasi dicat: Flagris illum et ludibriis quantum jubetis afficiam, dummodo innoxium sanguinem non sitiatis. (*Beda.*)

MEDITATIO CCXCIV.

De Barabba latrone qui populo proponitur cum Christo.

I. — Per diem autem festum solebat dimittere illis unum ex vinc̄tis, quemcumque petissent. (*Marc. XV. 6. — Matth. XXVII. 15.*) Necessè habebat dimittere eis, per diem festum unum. (*Luc. XXIII. 17.*)

Habebat autem tunc vinc̄tum insignem, qui dicebatur Barabbas. (*Matth. XXVII. 16.*)

Qui cum seditiosis erat vinc̄tus, qui in seditione fecerat homicidium. (*Marc. XV. 7.*)

Romani enim Judæis concesserant, secundum leges et ritus proprios conversari. Mos autem patrius erat Judæis petere damnatos a Principe, sicut a Saule Jonatham petiverunt. (*Theophylactus.*)

Quod quidem Pilatus solitus erat facere ut gratiam populi captaret, et præcipue in die festo, quando de tota provincia Judæorum populus Hierosolymam confluebat.

Et ut major Judæorum improbitas appareat, describitur consequenter enormitas culpæ latronis, quem Judæi Christo prætulerunt : *erat autem*, etc. In quo ostenditur, et ex gravitate culpæ notabilis, quod homicidium fecerat; et ex modo faciendi, quia cum perturbatione civitatis hoc fecerat, seditionem concitando; et etiam quia culpa ejus manifesta erat, nam et cum seditiosis vinctus erat. (*Glossa.*)

II. — Et cum ascendisset turba cœpit rogare, sicut semper faciebat illis.

Pilatus autem respondit eis et dixit : Vultis dimittam vobis regem Judæorum?

Sciebat enim quod per invidiam tradissent eum summi sacerdotes. (*Marc. XV. 8, 9, 10. — Joan. XVIII. 39. — Matth. XXVII. 17, 18.*)

Quasi dicat : Si non vultis sicut innocentem dimittere, saltem condemnatum festivitati donetis. Si enim oportebat in peccatis manifestis existentem dimittere, multo magis in dubiis. Vide autem ordinem conversum : petitio pro condemnatis solet esse plebis, concessio autem Principis : nunc autem contrarium gestum est. Princeps enim petit a plebe, et plebs ferocior redditur. (*Chrysostomus.*)

III. — Sedente autem illo pro tribunali, misit ad eum uxor ejus dicens : Ni-

hil tibi et justo illi : Multa enim passa sum hodie per visum propter eum. (*Matth. XXVII. 19.*)

Principes autem sacerdotum et seniores persuaserunt populis ut peterent Barabbam, Jesum autem perderent. (*Matth. XXVII. 20.*)

Pontifices concitaverunt turbam ut magis Barabbam dimitteret eis. (*Marc. XV. 11.*)

Nota, quod Gentilibus sæpe a Deo somnia revelantur, et quod in Pilato et uxore ejus justum Dominum confitentibus, gentilis populi testimonium sit. (*Hieronymus.*)

Et non simpliciter videt, sed et patitur multa : ut scilicet a compassione quæ erat ad uxorem, desidiore fieret vir circa occisionem. Sed et tempus non parum conferebat : etenim eadem nocte vidit. (*Chrysostomus.*)

Vel aliter. Nunc demum diabolus intelligens per Christum se spolia sua amissurum ; sicut primum per mulierem mortem intulerat, ita per mulierem vult Christum de manibus Judæorum liberare, ne per ejus mortem mortis amittat imperium. (*Rabanus.*)

IV. — Exclamavit simul universa turba dicens : Tolle hunc et dimitte nobis Barabbam,

Qui erat, propter seditionem quamdam factam in civitate et homicidium, missus in carcerem. (*Luc. XXIII. 18, 19.*)

Hæret Judæis usque hodie sua petitio, quam tanto labore impetrarunt : quia enim data sibi optione; pro Jesu latronem, pro Salvatore interfectorem elegerunt, merito salutem perdidit et vitam, et latrocinii ac seditionibus se in tantum subdiderunt, ut patriam regnumque suum, quod plus Christo amaverunt, perdidit : et libertatem, corpus et animam nunquam receperit. (*Beda.*)

MEDITATIO CCXCV.

De Barabba latrone qui a populo præponitur Christo.

I. — Iterum autem Pilatus locutus est ad eos volens dimittere Jesum. (*Luc. XXIII. 20.*) Quem vultis vobis de duobus dimitti? (*Matth. XXVII. 21.*) Clamaverunt ergo rursus omnes dicentes : Non hunc sed Barabbam. (*Joan. XVIII. 40.*)

Dicit illis Pilatus : Quid igitur faciam de Jesu qui dicitur Christus? (*Matth. XXVII. 22.*)

At illi succlamabant dicentes : Crucifige, crucifige eum. (*Luc. XXIII. 21.*)

Sic ergo gens olim sancta furit ad cædendum; Pilatus gentilis cædem prohibet. (*Theophylactus.*)

Turbæ, quasi feræ quæ spatiosam ambulat viam, voluerunt sibi Barabbam habere solutum. Omnes etiam qui Judæis sunt similes vel in dogmate, vel in vita, Barabbam sibi solvi desiderant : quicumque enim mala agit solutus est in corpore ejus Barabbas, Christus autem vincit : qui autem bona agit, Christum habet solutum, Barabbam vincit. (*Origenes.*)

Voluit autem Pilatus pudorem tantæ iniquitatis eis incutere. Non solum autem hoc, sed et mensuram colligere volens impietatis eorum : *Dicit illis Pilatus : Quid igitur faciam?* etc. Illi autem nec hoc erubescunt, quod Pilatus Jesum Christum esse confitebatur, nec modum impietatis servant : *Dicunt omnes, Crucifigatur :* in quo multiplicaverunt impietatis suæ mensuram; non solum homicidam postulantes ad vitam, sed etiam justum ad mortem et ad mortem turpissimam crucis. (*Origenes.*)

II. — Ille autem tertio dixit ad illos : Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis invenio in eo : corripiam ergo illum et dimittam.

At illi instabant vocibus magnis postulantes ut crucifigeretur et inualescebant voces eorum. (*Luc. XXIII. 22, 23.*)

Tertio Pilatus Christum absolvit. Tertio clamant (Judæi) contra Christum, ut per trinam hanc vocem, suam esse occisionem Christi approbent, quam petendo extorserrunt. (*Theophylactus.*)

Excessit ergo Pilati culpam facinus Judæorum : sed nec ipse evasit reatum, qui reliquit proprium judicium, et in crimen transivit alienum. (*Leo Papa.*)

III. — Et Pilatus adjudicavit fieri petitionem eorum. (*Luc. XXIII. 24.*)

Tunc dimisit illis Barabbam. (*Matth. XXVII. 26.*)

Putabant enim hoc se posse adstruere, quod Jesus deterior esset latrone, et adeo nequam, ut neque pro pietate, neque pro festi prærogativa deberet liberari. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO CCXCVI.

De flagellatione Christi.

I. — Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam. (*Marc. XV. 15.*) Eum qui propter homicidium,

et seditionem missus fuerat in carcerem, quem petebant. (*Luc. XXIII. 25.*)

Volebat quidem satisfacere populo, idest eorum facere voluntatem, et non quod erat placitum justitiæ et Deo. (*Theophylactus.*)

Dimisit illis Barabbam. Hic duo hirci sunt; unus emissarius, cum peccato populi in desertum inferni absolutus dimittitur; alter pro peccatis absolutorum ut agnus occiditur. Pars Domini semper maclatur; pars diaboli, qui est magister eorum quod sonat Barabbas, effrænata in tartarum præcipitatur. (*Hieronymus.*)

Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum et flagellavit. (*Joan. XIX. 1.*)

Jesum autem flagellatum non ab alio quam ab ipso Pilato intelligendus. Quod quidem ideo fecisse credendus est, ut satiati pœnis ac opprobriis ejus, Judæi mortem ultra sitire desisterent. (*Beda.*)

III. — Jesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. (*Matth. XXVII. 16.*)

Jesum tradidit voluntati eorum. (*Luc. XXIII. 25.*)

Flagellatus autem ut a vulneribus, quæ jure peccatis nostris perpessi sumus, nos liberaret. Alapis cæsus et illusus est, ut

illusori satanæ nos illudere possimus, et prævaricationis peccatum fugiamus. Omnia enim, propter nos et pro nobis Christus suscepit, quæ repulsivas vires habuerunt. (*Cyrrill. Alex. ibid.*)

MEDITATIO CCXCVII.

De coronatione Christi.

I. — Tunc milites Præsidis suscipientes Jesum in prætorium, congregaverunt ad eum universam cohortem.

Et exuentes eum, chlamydem coccineam circumdederunt ei. (*Matth. XXVII. 27, 28. — Marc. XV. 16.*)

Quia enim Pilatus dixit eum regem Judæorum, schema ei contumeliæ de reliquo apponunt. (*Chrysostomus.*)

Nam pro diademate spineam illi imposuerunt coronam, et pro purpureo vestimento, quo reges veteres utebantur, vestem purpuream ei circumdant. Et quamvis hoc milites illudendo facerent, nobis tamen operabantur mysteria. Nam per spineam coronam nostrorum designatur peccatorum susceptio, quæ sicut spinas terra nostri corporis germinat. In vestimento purpureo caro passionibus subjecta significatur. (*Beda.*)

II. — Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput ejus, et arundinem in dextera ejus. (*Matth. XXVII. 29.*)

Non autem injunctio principis erat quod faciebant, sed ad gratiam Judaicam hoc faciebant, quia neque circa initium, ab illo jussi, iverunt nocte; sed Judæis pecuniarum gratia gratificantes omnia, audebant: tot autem et talibus factis ipse stabat silens. Tu vero audiens hæc, in mente habe continue: et regem orbis terrarum et Angelorum Dominum videns contumeliam patientem et omnia ferentem, silentio imitare. (*Chrysostomus.*)

III. — Et veniebant ad eum et dicebant: Ave Rex Judæorum. (*Foan. XIX. 3.*)

Et genu flexo ante eum, illudebant ei, dicentes: Ave Rex Judæorum. (*Matth. XXVII. 29.*)

Et dabant ei alapas. (*Foan. XIX. 3.*)

Quæ igitur erit nobis cura de reliquo, si contumelias ab aliquo patiamur, postquam Christus hoc passus est? Etenim quod fiebat in Christum, ultimus terminus contumeliæ erat: nec una particula tantum, sed universum corpus patiebatur injurias: caput per coronam et arundinem et colaphas: facies, quia inspuebatur: genæ, quia alapis

cædebantur : corpus totum per flagella, et quia nudatum est; per circumdationem chlamydis, et per fictam adorationem; manus per arundinem, quam dederunt ei pro sceptro : ac si timerent ne aliquid præmitterent gravissimæ præsumptionis. (*Chrysostomus.*)

iv. — Et exspuentes in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant caput ejus. (*Matth. XXVII. 30.*)

Calamo Christi caput percutiunt, qui divinitati ejus contradicentes, errorem suum auctoritate sanctæ Scripturæ, quæ calamo scribitur, confirmare conantur. Spuunt in faciem ejus, qui præsentiam gratiæ illius verbis execrandis respuunt, et Jesum in carne venisse denegant. Falso autem illum adorant qui in eum credunt, sed perversis actibus despiciunt. (*Rabanus.*)

MEDITATIO CCXCVIII.

Pilatus ostendit Jesum populo.

i. — Exivit iterum Pilatus foras, et dicit eis : Ecce adduco vobis eum foras, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. (*Joan. XIX. 4.*)

Ecce adduco vobis eum foras, ex atrio in quo flagris acerbissime cæsus est, ut cogno-

scatis, publica hac et iterata contestatione mea, quia nullam invenio in eo causam, nullum crimen. Ita ipse se iniquitatis damnat præses, qui sacerdotum et pharisæorum odiis, populique clamoribus obsequens, donaverat poenam hominis innocentis. (Natalis Alexander ibid.)

ii. — Exivit ergo Jesus portans coronam spinæam et purpureum vestimentum) : et dicit eis : Ecce homo. (*Joan. XIX. 5.*)

Exivit ergo Jesus : non clarus imperio, sed plenus opprobrio. Et dicit eis : Ecce homo : quasi dicat : Si regi invidetis, jam parcite, quia abjectum videtis : fervet ignominia, frigescat invidia. (Augustinus.)

Sic implebuntur quæ de se dixerat Christus : sic Martyres informabuntur, ad omnia quæ persecutores libuerit facere, perferenda; sic regnum quod de hoc mundo non erat, superbum mundum, non atrocitate pugnan- di, sed patiendi humilitate vincebat. (*Augustinus.*)

iii. — Cum ergo vidissent eum pontifices et ministri, clamabant, dicentes : Crucifige, crucifige eum. Dicit eis Pilatus : Accipite eum vos, et crucifigite; ego enim non invenio in eo causam.

Responderunt ei Judæi : Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, quia Filium Dei se fecit.

Cum ergo audisset Pilatus hunc sermonem magis timuit. (*Foan. XIX. 6, 7, 8.*)

Judæorum invidia pro Christi ignominia non frigescit : inardescit potius et increscit. (*Augustinus.*)

Vidit ergo Pilatus omnia inaniter fieri : unde sequitur: *Dicit eis Pilatus, Accipite eum vos, etc.* Exsecrantis est hoc verbum, et ad rem non concessam eos impellentis : ipsi enim ducebant eum, ut cum præsidis judicio hoc fieret. Contigit autem contrarium, judicio præsidis eum magis absolvi. Etenim *non invenio in eo causam* : continue enim eum ab accusationibus eruit : unde manifestum est, quoniam et priora propter illorum concessit insaniam. Sed Judæos canes nihil horum in verecundiam convertit. *Respondunt Judæi, etc.* (*Chrysostomus.*)

Deinde Pilatus timet ab ipsis auditis, et formidavit ne forte verum esset quod dicebatur, et videretur inique agere. Non timuit quia legem audivit, quia alienigena erat; sed magis timuit, ne Filium Dei occideret. Illi vero hoc dicentes non horruerunt, sed interficiunt eum pro quibus oportuerat adorare. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO CCXCIX.

Interrogat Jesum Pilatus et iterum pro tribunali sedet.

I. — Pilatus ingressus est prætorium iterum : Et dixit ad Jesum : Unde es tu? Jesus autem responsum non dedit ei.

Dicit ergo ei Pilatus : Mihi non loqueris? nescis quia potestatem habeo crucifigere te, et potestatem habeo dimittere te.

Respondit Jesus : Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper. Propterea qui me tradidit tibi, majus peccatum habet. (*Foan. XIX. 9, 10, 11.*)

Pilatus timore concussus, rursus inquisitionem facit. Jesus *autem responsum non dedit ei*. Qui enim audivit, "Quoniam in hoc natus sum et ad hoc veni," et "Quoniam regnum meum non est hinc," cum debuisset resistere et eripere eum, hoc quidem non fecit, sed secutus est Judaicum impetum. Propterea ergo nihil ei respondit, quoniam inaniter omnia interrogabat. (*Chrysostomus.*)

Quia igitur siluit, sequitur : dicit ergo ei Pilatus : *Mihi non loqueris*, et vide qualiter seipsum condemnavit. Si enim in te totum positum est; cujus gratia, nullam causam inveniens, non absolvis.

Respondit Jesus. Ecce respondit. Proinde ubi non respondebat, non sicut reus, sive dolosus, sed sicut ovis silebat : ubi respondebat, sicut pastor docebat. Discamus ergo quid dixit, quod et per Apostolum docuit (*Rom. XIII.*) “ Quia non est potestas nisi a Deo ” : et quia plus peccat qui potestati innocentem occidendum livore tradit, quam potestas ipsa, si eum timore alicujus majoris potestatis occidit. (*Augustinus.*)

II. — Exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Judæi autem clamabant dicentes : Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris. Omnis enim, qui se regem facit, contradicit Cæsari. (*Foan. XIX. 12.*)

Lege superiora, et invenes jam dudum eum quærere dimittere Jesum. Exinde itaque intelligendum est, propter hoc; idest ex hac causa, ne haberet peccatum occidendo innocentem sibi traditum. (*Augustinus.*)

Majorem se ingerere putaverunt Judæi Pilato, terrendo de Cæsare, ut occideret Christum : unde dicitur : *Judæi autem clamabant,* etc. (*Augustinus.*)

Sed unde habetis hoc demonstrare? a purpura, a diademate, e curru, a militibus? Nonne solus semper cum duodecim discipulis incedebat, per omnia vilia transiens, et cibum et stolam et habitationem?

III. — Pilatus autem cum audisset hos sermones, adduxit foras Jesum : et sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithostrotos, Hebraice autem Gabbata. (*Foan. XIX. 13.*)

Cæsarem magis timuit Pilatus quam Deum. Parum curavit clamores Judæorum dicentium : *Nos legem habemus, et secundum legem debet mori, et cessit furori clamantium : Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris.* Eorum legem non timuit, ut occideret; sed magis Filium Dei timuit, ne occideret. Nunc vero, non sic potuit contemnere Cæsarem auctorem potestatis suæ, quemadmodum legem gentis alienæ. (*Natalis Alexander.*)

MEDITATIO CCC.

De sententia Pilati in Christum.

I. — Erat autem parasceve Paschæ, hora quasi sexta, et dicit Judæis : Ecce rex vester.

Illi autem clamabant : Tolle, tolle, crucifige eum. (*Foan. XIX. 14, 15.*)

Pilatus ergo, ut scrutaturus exiens, nullam tamen scrutationem faciens, tradit Jesum, æstimans movendos esse eos : unde sequi-

tur : *et dixit Judæis : Ecce rex vester. (Chrysostomus.)*

Quasi dicat : Ecce qualem hominem fatemini quod imperium vestrum capesseret, humilis, ut nihil tale possit tentare. (*Theophylactus.*)

Et nimirum quæ dicta sunt erant sufficientia, ut facerent eos de cetero ab ira cessare : sed trepidabant, ne dimissus, rursus turbam ducat : unde sequitur : *Illi autem clamabant, Tolle, tolle.* Interficere enim eum conantur exprobratissima morte : unde subdunt *crucifige eum*, formidantes, ne aliqua ejus post ipsum fiat memoria. (*Chrysostomus.*)

II. — Dicit eis Pilatus : Regem vestrum crucifigam? Responderunt pontifices : Non habemus regem, nisi Cæsarem. (*Joan. XIX. 15.*)

Adhuc autem Pilatus terrorem, quem de Cæsare ei ingesserant, superare conatur : *Dicit eis : Regem vestrum crucifigam?* de ignominia eorum volens eos frangere, quos de ignominia Christi mitigare non potuit. (*Augustinus.*)

Responderunt Pontifices : Non habemus regem, nisi Cæsarem. Sic volentes, seipsos submiserunt supplicio : propterea et Deus tradidit eos : quia enim concorditer negaverunt regnum Dei, dimisit eos in suum

judicium incidere : regnum enim Christi refutantes, id quod Cæsaris est super seipsos vocabant. (*Chrysostomus.*)

III. — Videns Pilatus quia nihil proficeret, sed magis tumultus fieret : accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens : Innocens ego sum a sanguine justihujus : vos videritis.

Et respondens universus populus, dixit : Sanguis ejus super nos, et super filios nostros. (*Matth. XXVII. 24, 25.*)

Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigeretur. (*Joan. XIX. 16.*)

Pilatus ergo accepit aquam, juxta illud propheticum, (*Psal. XXV.*) "Lavabo inter innocentes manus meas" : quodammodo in hoc contestans et dicens : Ego quidem innocentem volui liberare : sed quoniam seditio oritur, et rebellionis mihi contra Cæsarem crimen impingitur, *innocens sum a sanguine justihujus.* Judex ergo qui cogitur contra Dominum ferre sententiam, non damnat oblatum, sed arguit offerentes, justum esse pronuntians eum qui crucifigendus est. Sequitur *vos videritis*, quasi dicat : Ego minister legum sum, vox vestra sanguinem fudit. (*Hieronymus.*)

Et respondens, etc. Perseverat usque in præsentem diem hæc imprecatio super Ju-

dæos, et sanguis Domini non aufertur ab eis. (*Hieronymus.*)

Pilatus timore vincitur : unde sequitur : *Tunc ergo tradidit eis illum, ut crucifigetur.* Non autem dictum est : *tradidit eis illum,* ut crucifigerent illum, sed *ut crucifigetur,* scilicet iudicio ac potestate præsidis. Sed ideo illis traditum dixit Evangelista, ut eos crimine implicatos, a quo alieni esse conabantur, ostenderet : non enim faceret hoc Pilatus, nisi ut id quod eos cupere cernebat, impleret. (*Augustinus.*)

MEDITATIO CCCI.

Jesus cruce onustus educitur in calvariæ locum.

I. — Postquam illuserunt ei, exuerunt eum chlamyde, et induerunt eum vestimentis ejus, et duxerunt eum ut crucifigerent. (*Matth. XXVII. 31. — Marc. XV. 20*)

Notandum quod quando flagellatur Jesus et conspuitur, non habet propria vestimenta, sed ea quæ propter peccata nostra sumpserat : cum autem crucifigitur et illusionis pompa præterierit, tunc pristinas vestes recipit et proprium assumit ornatum; statimque elementa turbantur, et creatori dat

testimonium creatura. Et de chlamyde quidem scriptum est, quoniam denuo exspoliaverunt eum : de corona autem spinea, nihil tale Evangelistæ scripserunt; ut jam non sint spinæ nostræ antiquæ, postquam semel eas a nobis abstulit Jesus super venerabile caput suum. (*Hieronymus.*)

II. — Et bajulans sibi crucem exivit in eum, qui dicitur Calvariæ locum, Hebraice autem Golgotha. (*Joan. XIX. 17.*)

Hic educitur Abel in agrum a fratre ut perimatur; hic etiam Joseph cum fasce somniato, et tunica talari sanguine lita; hic adest Moyses cum virga, et serpente suspensus in ligno : hic est botrus in ligno portatus : hic adest Eliseus cum ligno ad quærendam securim, quæ in imo demersa est, et natavit ad lignum; idest genus humanum, quod a ligno vetito in infernum decidit, per lignum crucis Christi, et per baptismum aquæ ad paradysum natavit : hic adest Jonas de ligno sortis in mare ventremque ceti triduo missus. (*Hieronymus.*)

III. — Exeuntes autem invenerunt Cyrenæum, nomine Simonem. (*Matth. XXVII. 32.*) Venientem de villa Patrem Alexandri et Rufi. (*Marc. XV. 21.*) Hunc angariaverunt ut tolleret crucem Jesu. (*Matth. XXVII. 32.*) Apprehenderunt

eum : et imposuerunt illi crucem portare post Jesum. (*Luc. XXIII. 26.*)

Nullus enim aliorum acceptabat crucem bajulare, eo quod lignum detestabile putabatur : et ideo Simoni Cyrenæo, quasi in quamdam jacturam, imposuerunt crucem portare quam alii recusabant. (*Theophylactus.*)

Christus ergo crucem bajulans jam trophæum suum victor attulit, crux super humeros imponitur; quia sive Simon, sive ipse portaverit, et Christus in homine et homo portavit in Christo. Et bonus ordo nostri profectus est, ut prius crucis suæ trophæa ipse erigeret, deinde martyribus traderet erigendum. Non Judæus est qui crucem portat, sed alienigena atque peregrinus; nec præcedit, sed sequitur juxta hoc quod scriptum est, (*Luc IX.*) *Tollat crucem suam et sequatur me.*

MEDITATIO CCCII.

Occurrunt in via flentes mulieres.

I.—Sequebatur autem illum multa turba populi, et mulierum quæ plangebant et lamentabantur eum. (*Luc. XXIII. 27.*)

Multa quidem turba crucem Domini, sed non una eademque mente sequebatur : nam

populus qui ejus mortem impetraverat, ut morientem lætus adspiceret : mulieres vero, moriturum plorarent. Non autem ideo solus mulierum planctus sequebatur, quia non etiam innumerus virorum coetus de ejus erat passione mœstissimus : sed quia femineus, quasi contemptibilior sexus, liberius poterat quod senserat ostentare. (*Beda.*)

II.— Conversus autem ad illas Jesus dixit : Filiæ Jerusalem, nolite flere super me, sed super vos ipsas flete, et super filios vestros.

Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent : Beatæ steriles et ventres qui non genuerunt, et ubera quæ non lactaverunt.

Tunc incipient dicere montibus : Cadite super nos; et collibus : Operite nos.

Quia si in viridi ligno hæc faciunt : in arido quid fiet? (*Luc. XXIII. 28, 29, 30, 31.*)

Mandat deplorantibus eum, in futura mala prospectum intendere et super illis flere. Quasi diceret : Non tam super me flete quam super vos, quia ratione malorum vobis imminentium, habetis longe ampliorem flendi materiam et occasionem quam super meis tormentis, quæ devicta morte cito finiuntur. (*Theophylactus, ibid.*)

Venturæ a Romanis obsidionis et captivitatis significat, de quibus (diebus) dixerat : (*Matth. XXIV.*) "væ prægnantibus et nutrientibus in illis diebus." Naturale est autem, imminente captivitate hostili, alta vel abdita, quibus abscondantur homines refugia quærere; unde sequitur : *Tunc incipient, etc. (Beda.)*

Si ego qui peccatum non feci, lignum vitæ appellatus, sine igne passionis a mundo non exeo; quid putas eis manere tormenti qui sunt fructibus vacui? (*Beda.*)

III. — Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo, ut interficerentur. (*Luc. XXIII. 32.*)

Malam autem opinionem de Domino innuere volens diabolus, etiam latrones faciebat crucifigi cum eo.

MEDITATIO CCCIII.

Christus inter duos latrones crucifigitur.

I. — Et venerunt in locum, qui dicitur Golgotha, quod est Calvariæ locus. (*Matth. XXVII. 33.*)

Et dabant ei bibere myrrhatum vinum: et non accepit. (*Marc. XV. 23.*)

Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum. Et cum gustasset noluit bibere. (*Matth. XXVII. 34.*)

Extra urbem enim et foris portam loca sunt in quibus truncantur capita damnatorum, et Calvariæ, id est decollatorum sumpsere nomen. Propterea autem ibi crucifixus est Jesus, ut ubi prius erat area damnatorum, ibi erigerentur vexilla martyrii. (*Hieronymus.*)

Locus autem crucis talis est, ut positus in medio terræ, ad capessendam Dei cognitionem universis gentibus esset æqualis. (*Hilarius.*)

Amara vitis amarum vinum fecit de quo propinat Dominum Jesum, ut impleatur quod scriptum est : (*Psal. LXVIII.*) "Dederunt in cibum meum fel, et in siti mea potaverunt me aceto." (*Beda.*)

Quod autem, cum gustasset noluit bibere, hoc indicat; quod gustavit quidem pro nobis mortis amaritudinem, sed tertia die resurrexit. (*Augustinus.*)

II. — Postquam venerunt in locum qui vocatur Calvariæ, ibi crucifixerunt eum : et latrones, unum a dextris, et alterum a sinistris. (*Luc. XXIII. 33.*)

Crucifixerunt eum, et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Jesum. (*Joan. XIX. 18.*)

Erat autem hora tertia et crucifixerunt eum. (*Marc. XV. 25.*)

Et impleta est Scriptura, quæ dicit : Et cum iniquis reputatus est. (*Marc. XV. 28.*)

Quia per lignum mors intraverat, necesse erat ut per lignum exterminaretur : et ut Dominus, per ligni dolores invictus transiens, confutaret delectationem provenientem ex ligno. (*Theophylactus.*)

Sed et figura crucis, a medio contactu in quatuor extrema partita, significat virtutem et providentiam ejus qui in ea pependit ubique diffusam. (*Gregorius Nyssenus.*)

Crucifigebant autem eum cum latronibus : in hoc prophetiam implentes, quoniam *cum iniquis reputatus est* : (*Isai. LIII.*) quæ enim conviciantes faciebant, hæc veritati conferebant : volebat enim dæmon quod fiebat obumbrare, sed non valuit : tribus in cruce affixis, miracula quæ fiebant nulli adscripsit, nisi soli Jesu : Ita inanes diaboli artes factæ sunt. Nec solum non obfuit gloriæ ejus : sed contulit non parum : nam latronem in cruce convertere, et in paradysum inducere, non minus fuit quam concutere petras. (*Chrysostomus.*)

Tamen et ipsa crux, si attendas, tribunal fuit : in medio enim iudice constituto, unus latro, qui credidit liberatus, alter qui insultavit, damnatus est : jam significabat quod

facturus est de vivis et mortuis, alios positurus ad dexteram, alios vero ad sinistram. (*Augustinus.*)

III. — Jesus autem dicebat : Pater dimitte illis : non enim sciunt quid faciunt. (*Luc. XXIII. 34.*)

Quia Dominus dixerat, (*Matth. VI.*) “ Orate pro persequentibus vos : ” hoc etiam crucem ascendens fecit : non quia non posset ipse relaxare ; sed ut nos pro persequentibus orare doceret, non solum verbo, sed et opere. Dixit autem, *dimitte eis*, si pœnituerunt : favet enim pœnitentibus, si velint post tantam nequitiam, reatus per fidem diluere. (*Augustinus.*)

Permanentibus vero post crucem in infidelitate, nullus per ignorantiam juvari putabit, signis, miraculis, sonora voce eum prædicantibus esse Deum. (*Græcus.*)

MEDITATIO CCCIV.

De divisione vestimentorum Christi.

I. — Milites ergo cum crucifixissent eum, acceperunt vestimenta ejus, (et fecerunt quatuor partes : unicuique militi partem) et tunicam. (*Johan. XIX. 23.*)

Judicante Pilato, milites qui ei parebant crucifixerunt Jesum : et tamen si voluntates,

si clamores eorum cogitemus, Judæi magis crucifixerunt. Sed de partitione sortitione que vestimentorum ejus, ceteri Evangelistæ brevius et clause; iste vero, Joannes, apertissime locutus est: nam sequitur: *et fecerunt quatuor*, etc.: unde apparet quatuor fuisse milites qui in eo crucifigendo præsidi paruerunt. Sequitur et *tunicam*, ut iste sit sensus: acceperunt autem et tunicam; et sic locutus est, ut de ceteris vestimentis nullam sortem missam esse videamus: sed de tunica quam simul cum ceteris acceperunt, sed non similiter dividerunt. (*Augustinus.*)

II. — Erat autem tunica inconsutilis, desuper contexta per totum.

Dixerunt ergo ad invicem: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cujus sit. Ut Scriptura impleretur, dicens: Partiti sunt vestimenta mea sibi: et in vestem meam miserunt sortem. (*Joan. XIX. 23, 24*)

Notandum ergo quod non parva hæc abjectio Christi erat: quasi enim circa dehonorationem et omnium vilissimum in Christo hoc agebant; in latronibus autem nihil tale operati sunt. Dividere enim vestimenta in condemnatis valde vilibus et abjectis fit, et nihil aliud habentibus. (*Chrysostomus.*)

Tunica vero illa sortita, omnium partium

significat unitatem, quæ caritatis vinculo continetur. Si autem caritas et supereminentiorem habet viam, et supereminet scientiæ, et super omnia præcepta est, secundum illud: (*Colos. III.*) "Super omnia autem hæc caritatem habete:" merito vestis, qua significatur, desuper contexta perhibetur. Et addidit, *per totum*: quia nemo ejus est expertus qui pertinere invenitur ad totum, a quo toto Catholica vocatur Ecclesia. *Inconsutilis* autem ne aliquando dissuatur: et ad unum provenit quia in unum omnes colligit. (*Augustinus.*)

III. — Et milites quidem hæc fecerunt. (*Joan. XIX. 24.*)

Et sedentes servabant eum. (*Matth. XVII. 36.*)

Diligentia militum et sacerdotum nobis profuit; ut major et apertior resurgentis virtus appareat. (*Hieronymus.*)

MEDITATIO CCCV.

De titulo crucis.

I. — Scripsit et titulum Pilatus: et posuit super crucem: erat autem scriptum: Jesus Nazarenus, Rex Judæorum. (*Joan. XIX. 19.*)

Sicut in trophæo litteræ ponuntur victoriam ostendentes, ita Pilatus titulum cruci Christi inscripsit : simul quidem pro Christo respondens, ut eum a communione latronum discerneret : simul autem et de Judæis ulciscens, ostendens scilicet ipsorum malitiam, dum in suum regnum insurrexerunt. (*Chrysostomus.*)

In quo (*titulo*) monstrabatur jam tum regnum ipsius, non ut ipsi putabant, destructum; sed potius augmentatum. (*Beda.*)

Sed Judæorum tantum rex Christus est, an etiam gentium? Immo et Gentium. Cum enim dixisset: (*Psal. II.*) "Ego autem constitutus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus;" subjecit: "Postula a me, et dabo tibi gentes hereditatem tuam." Magnum ergo volumus intelligi in hoc titulo sacramentum. (*Augustinus.*)

II. — Hunc ergo titulum multi Judæorum legerunt : quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus, et erat scriptum Hebraice, Græce et Latine. (*Joan. XIX. 20.*)

Credibile est multos Gentiles simul cum Judæis propter festum convenisse : et ideo ut nullus ignoraret, non in una lingua, sed in tribus scripsit. (*Chrysostomus.*)

Hæ quippe tres linguæ ibi præ ceteris eminebant, Hebræa propter Judæos in lege

Dei gloriantes; græca propter gentium sapientes; latina propter romanos multis et pene omnibus tunc gentibus imperantes. (*August.*)

III. — Dicebant ergo Pilato pontifices Judæorum : Noli scribere : Rex Judæorum; sed quia ipse dixit : Rex sum Judæorum.

Respondit Pilatus : Quod scripsi, scripsi. (*Joan. XIX. 21, 22.*)

O ineffabilem vim divinæ operationis etiam in cordibus ignorantium! Nonne occulta vox quædam, Pilato intus, si dici potest, clamoso silentio personabat quod, tanto ante, in Psalmorum litteris prophetatum est : "Ne corrumpas tituli inscriptionem." Sed quid loquimini insani pontifices? Numquid enim propterea non erit verum, quia Jesus ait, *Rex sum Judæorum?* Si corrumpi non potest quod Pilatus scripsit; corrumpi potest quod veritas dixit? Ideo enim Pilatus quod scripsit scripsit, quia Dominus quod dixit dixit. (*Augustinus.*)

MEDITATIO CCCVI.

Christus crucifixus irridetur
et blasphematur.

I. — Prætereuntes autem blasphemabant eum, moventes capita sua.

Et dicentes : Vah qui destruis templum Dei, et in triduo illud reædificas : salva temetipsum : si Filius Dei es, descende de cruce. (*Matth. XXVII. 39, 40.*)

Cum Christum denudassent et crucifixissent, ultra procedunt et in cruce videntes affixum exprobrant ei. (*Chrysostomus.*)

Blasphemabant quidem; quia prætergradiebantur viam, et in vero itinere scripturarum ambulare nolebant. Movebant autem capita sua; quia jam ante moverant pedes, et non stabant supra petram. Idipsum autem insultans dicit fatuus populus, quod falsi testes confixerant. (*Hieronymus.*)

Quid ergo veniæ erit, cum post triduum reædificatum templum Dei in corporis resurrectione cernetur? (*Hilarius.*)

Et quasi prioribus signis incipientes detrahere, subjungunt : *salva temetipsum*, etc. Sed e contrario, quia Filius Dei est non descendit de cruce : nam ideo venit ut crucifigeretur pro nobis. (*Chrysostomus.*)

II. — Similiter et principes sacerdotum illudentes cum Scribis et senioribus dicebant : Alios salvos fecit, seipsum non potest salvum facere : si rex Israel est, descendat nunc de cruce, et credimus ei :

Confidit in Deo : Liberet nunc, si

vult eum : dixit enim : Quia filius Dei sum. (*Matth. XXVII. 41, 42, 43.*)

Etiam nolentes Scribæ et pharisæi confitentur quod alios salvos fecerit. Itaque vestra vos condemnat sententia : qui enim alios salvos fecit; utique si vellet, et seipsum salvare poterat. (*Hieronymus.*)

Considera autem nunc vocem filiorum diaboli, quomodo imitatur vocem paternam. Diabolus enim dicebat : (*Mat. IV.*) "Mitte te deorsum, si Filius Dei es." et Judæi dicunt : *Si Filius Dei es, descende de cruce.* (*Chrysostomus.*)

Fraudulenta autem est promissio cum addunt *et credimus ei*. Quid enim plus est de cruce adhuc viventem descendere, an de sepulcro mortuum resurgere?

Resurrexit et non credidistis : ergo etiam si de cruce descenderet non crederetis. (*Hieronymus.*)

Sequitur, *Confidit in Deo*, etc.

O inquinati valde! Numquid prophetæ et justi non erant, quia eos non eripuit a periculis Deus? (*Chrysostomus.*)

III. — Illudebant autem ei et milites accedentes et acetum offerentes ei.

Et dicentes : Si tu es Rex Judæorum, salvum te fac. (*Luc. XXIII. 36, 37.*)

Dominus autem vere Salvator, non salvando seipsum, sed creaturam liberando,

volebat cognosci Salvator; neque enim medicus, quia sibi medetur medicus esse cognoscitur, nisi erga languidos artem probet: Sic Dominus Salvator existens, non habebat opus salutis; neque descendendo de cruce volebat cognosci Salvator, sed moriendo; multo namque majorem salutem mors Salvatoris affert hominibus quam descensus de cruce. (*Athanasius.*)

Videns autem diabolus nullum esse sibi defensaculum, titubabat; et quasi aliud non valens, tentavit ulterius propinari Salvatori acetum ad bibendum: quod contra seipsum facere diabolus ignorabat: nam amaritudinem iræ ex prævaricatione legis actam, quam cunctos detinebat, Salvatori præbebat; quam ille sumens consumebat; ut vice aceti, vinum det nobis in potum, quod sapientia miscuit. (*Græcus.*)

iv. — Idipsum et latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperebant ei. (*Matth. XXVII. 44.*)

Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei. (*Marc. XV. 32.*)

Cum dictum est *latrones*, nec additum est, ambo; potuit usitato locutionis modo per pluralem numerum unum significari. (*Augustinus.*)

Vel potest dici, quod primum uterque blasphemaverit: deinde sole fugiente, terra

commota, saxisque disruptis, et ingruentibus tenebris, unus crediderit in Jesum, et priorem negationem sequenti confessione emendaverit. (*Hieronymus.*)

MEDITATIO CCCVII.

De conversione alterius latronis.

i. — Unus de his, qui pendebant, latronibus, blasphemabat Jesum dicens: Si tu es Christus, salvum fac temetipsum et nos.

Respondens autem alter increpabat eum dicens: Neque tu times Deum, quod in eadem damnatione es.

Et nos quidem juste, nam digna factis recipimus: hic vero nihil mali gessit. (*Luc. XXIII. 39, 40, 41.*)

Alter autem latronum eadem cum Judæis eructabat. Alter refrenebat voces ipsius, sed et proprium reatum confessus est. (*Cyrellus.*)

Hic fungitur vice judicis condemnatus, et incipit de veritate censere qui coram Pilato, post multa tormenta, confessus est scelera. Quia aliud est homo censor quem latent intima, et aliud Deus qui mentes penetrat: et ibi quidem post confessionem poena subsequitur, hic autem confessio fit ad salutem. Sed et Christum pronuntiat innocen-